

De illusie van tijd, een ervaring in voorspellende dromen.

Door Louise Van Loon.

Inleiding

Ik heb al vaak voor verschillende groepen gestaan om over iets te spreken. Ik heb voor verpleegkundige gestudeerd, me gespecialiseerd in de ouderenzorg en later in hoger management voor de gezondheidszorg. Door mijn werk als verpleegkundige en later als leidinggevende heb ik vaak voor verschillende groepen gesproken. Je zou dus vermoeden dat spreken in het openbaar voor een groep voor mij geen enkel probleem oplevert. Altijd betrof het onderwerpen waarbij ik kon putten uit mijn jarenlange ervaring en uit een rijk gevulde boekenplank. Ik kon mijn informatie verzamelen uit 2e hands kennis en daar is véél van, bibliotheken vol. Ik had dus altijd het gevoel dat ik heel wat wist en dat ik goed voorbereid en beslagen ten ijs kon komen bij een lezing.

Hoe anders is dit nu!

Ik heb het gevoel dat alle kennis die ik verzameld heb onvoldoende is en ontoereikend om toe te lichten of te begrijpen wat ik heb ervaren. Ik kan nergens een verklaring vinden, die mijn ervaringen in een kader kunnen plaatsen waar ik vertrouwd mee ben, of plaatsen binnen een perspectief wat ik begrijp. Ik ga een lezing houden over een onderwerp waar ik niet in thuis ben en waar ik niets van afweet. Als er vragen komen heb ik geen antwoord paraat.

Ik ben ook gaan beseffen dat ik veel van mijn zogenaamde “zekerheid” in dit leven ontleend heb aan het hebben van kennis uit een werkelijkheid zoals de meeste van ons die kennen. De werkelijkheid die tot ons komt via de zintuigen.

Door mijn ervaring met een aantal dromen die ik heb gehad is alles op losse schroeven komen te staan. Ik ging mij afvragen; Wat is juiste kennis? Wat is de werkelijkheid? Wat is toekomst en wat is verleden? Is alles voorbestemd, is alles bekend wat gaat er gebeuren? Heb ik dan wel een vrije keus, een vrije wil? Ik heb alleen maar vragen en ik heb geen antwoorden meer. Dat heeft alles anders gemaakt, het heeft mij onzeker gemaakt. Ik beseff dat ik niet zo veel weet. Ik moet bekennen na meer dan 50 jaar studie dat me dat zwaar valt toe te geven. Mijn persoonlijk schap van het weten werd plotsklaps gereduceerd tot een enkele zin: “Ik weet het niet”.

De eerste droom.

Laat ik bij het begin beginnen. Meer dan tien jaar geleden (begin 1992) stond ik op de wachtlijst voor een operatie bij de plastisch chirurg. Ik woonde destijds in Monster (een klein dorp aan zee in Zuid Holland) Ik werkte toen in een verpleeghuis en had via het verpleeghuis een collectieve ziektekosten verzekering. Zij hadden mij toestemming gegeven voor de operatie.

Op een nacht droomde ik dat ik in een ziekenhuisgang liep. Ik zag een klein tafeltje in de gang staan met twee stoelen erbij. Dat verbaasde mij, want wat doet zo’n tafeltje nou in de gang in een ziekenhuis? Dat is nogal ongebruikelijk. Een jonge leerling verpleegkundige kwam op mij aflopen. Zij vertelde mij dat zij graag een verslag wilde maken van mij voor haar opleiding en of ik daar toestemming voor wilde geven. Ik zei: “Ja, maar natuurlijk, wat leuk. Weet je dat ik zelf ook verpleegkundige ben?” Dat wist ze natuurlijk niet. Het verslag moest gaan over een bepaalde verpleegkundige theorie van Orem. Dat was mij wel bekend, want ik studeerde op dat moment ook aan de HBOV om mij bij te scholen. Ik was na de geboorte van mijn kinderen enkele jaren gestopt met werken en er was veel veranderd.

Toen ik de volgende ochtend wakker werd vertelde ik de droom in detail aan mijn man. Ik vroeg hem “wat vind je daar nou van? Ik heb zeker de verborgen wens in mij dat dit gebeurt, omdat ik zelf verpleegkundige ben en nu op de HBOV studeer.” Ik schonk er verder niet veel aandacht aan.

De tweede droom

Een hele poos later kreeg mijn man ander werk in het Noorden van het land. Wij besloten met ons gezin te verhuizen. Een huurwoning was gemakkelijk te krijgen in Hoorn. Ik was ook in de

veronderstelling dat ik weer gemakkelijk aan de slag zou komen als verpleegkundige. Ik zegde mijn werk in het verpleeghuis op en daardoor verviel ook de collectieve verzekering. Omdat mijn man ambtenaar is kon ik mij via zijn werk meeverzekeren. Ik moest daardoor opnieuw toestemming vragen voor mijn operatie. Daardoor ging er nogal wat tijd overheen voor ik opnieuw op de wachtlijst geplaatst kon worden. Omdat ik bekend was bij de specialist en al onze familie en vrienden destijds in Zuid Holland woonden besloten wij dat de operatie nog steeds in hetzelfde ziekenhuis zou plaatsvinden in Den Haag.

Vlak voor onze verhuizing - het was inmiddels 1993 - droomde ik opnieuw precies dezelfde droom. Ik herkende de jonge leerling verpleegkundige, die ik al eerder in eerste mijn droom had gezien. Ik wist ook wat zij zou gaan vragen en hoe ik zou gaan antwoorden. De volgende morgen vertelde ik opnieuw aan mijn man wat ik had gedroomd en dat ik zo verbaasd was dat het weer hetzelfde was. Precies hetzelfde. Elk detail. Wij maakten er grapjes over samen, dat ik blijkbaar bijzonder wilde zijn tijdens mijn ziekenhuisopname. Net zoals na de eerste droom dacht ik er verder niet over na. Ik deed het af als iets dat waarschijnlijk onbewust in mij leefde als een wens , als een fantasie.

De derde droom

Na de verhuizing droomde ik voor de 3^e maal precies hetzelfde. Weer vertelde ik het aan mijn man. De toestemming van de nieuwe verzekering was inmiddels binnen en ik wist nu ook de datum dat de operatie plaats zou vinden. Alles verliep volledig volgens plan. Tijdens de opname herkende ik de gang uit mijn droom. Merkwaardig. Het tafeltje stond er niet. De dag na mijn operatie liep ik wat over de gang om mijn benen wat te strekken en tot mijn grote verbazing stond het tafeltje nu wel in de gang, de leerling verpleegkundige kwam op mij aflopen en.....ik wist precies wat er zou gebeuren. Mijn gedachten gingen razendsnel. Ik besepte dat mijn dromen voorspellende dromen waren geweest. Ik antwoorde precies zoals ik in mijn dromen had gedaan en dat ging automatisch zo, alsof ik het niet zelf deed. Ik zei er verder niets over tegen de leerling. Ik was blij dat ik de dromen tot in detail aan mijn man had verteld en dat ik kon bewijzen dat ik het niet achteraf verzonnen had. Ik kon nauwelijks geloven wat er gebeurde.

Het mysterie van de tijd.

Later in een gesprek bleek dat de leerlinge voor het eerst een stage liep. Zij was dit jaar aan de opleiding begonnen. Dat betekende dus dat toen ik de eerste maal van haar droomde zij de opleiding nog niet deed. En toch was het al bekend dat zij in dat ziekenhuis zou stage lopen en ook dat ik daar zou zijn op dat moment en dat ik niet al veel eerder geopereerd zou worden zoals gepland, voordat mijn man de andere baan aangeboden kreeg. En dat de dag na mijn opname er een tafeltje zou worden neergezet in de gang, dat was ook bekend. Het begon vreselijk te malen in mijn hoofd. Waarom had ik dat toch gedroomd? Het was een voorspelling, dat begreep ik nu wel. De toekomst was dus bekend. Ik had dat nooit geloofd. **Was alles dan voorbestemd? Of was alles alleen bekend?** Heden verleden en toekomst kwamen in een ander licht te staan. Ik begon na te denken over het nut van mijn droom. Zat er een hoger doel achter misschien? Wordt mij iets duidelijk gemaakt? Moest ik er iets van leren? Moest ik er iets mee doen? **Hoe kon het dat die beelden al bestonden in mijn dromen voordat het in de voor mij met de zintuigen "waarneembare werkelijkheid" aanwezig was geweest.** Hoe kan iets wat ik nog nooit heb gezien als een beeld in mijn hersenen aanwezig zijn? Het waren geen herinneringen. **Wie creëert die beelden dan?** Het waren ook geen onbewuste wensen of fantasieën. **Er moest iets zijn dat WEET en dat iets dat WEET dat heeft kennis van wat er in de toekomst zal gebeuren.**

Als de toekomst al bestaat in het verleden, hoe zit dat met de tijd zoals wij die ervaren in het dagelijks leven?

Wat is eigenlijk tijd? Wij beleven dit fenomeen als het verleden ,dat wij ons herinneren en als een eventuele toekomst, die zich nog aan moet dienen. Maar eigenlijk bestaat alleen het NU. Steeds opnieuw NU. De tijd zoals wij die beleven is een ervaring, die zich afspeelt tussen verleden en toekomst. In de natuurkunde heeft men een formule voor de tijd. Alsof je de tijd concreet zou kunnen maken. Tijd wordt daar voorgesteld als een rekenkundige grootheid die gelijk is aan de

afstand gedeeld door de gemiddelde snelheid. $T = s/V_{gem}$. Maar tijd is niet iets absoluuts. In het droombewustzijn kan de beleving van de tijd enorm verschillen. In een droom van enkele uren kunnen jaren voorbijgaan. Uit de voorspellende droom blijkt dat tijd zoals ik dit beleef relatief is. Albert Einstein bedacht eens dat als hij naar de klok zou kijken en hij zich zou verplaatsen met de snelheid van het licht, dat dan de tijd stil zou staan. Het licht zou hem namelijk nooit kunnen inhalen. Hij zou de klok zien alsof de tijd stilstond. Tijd is een mysterie.

Vrije wil, vrije keus?

Hoe zit dat dan met vrije wil, vrije keus? Is alles al in potentie aanwezig en is bekend hoe het er uit zal zien? Heb ik dan wel een vrije keus? Of is het misschien zo dat ook de keus die ik zal maken al bekend is? Dat deed me denken aan het zaad van een appelboom. Als dit in de grond geplant wordt en onder de juiste omstandigheden, met goede voeding en vocht dan groeit daar na verloop van tijd een appelboom uit. In dat kleine zaadje is de hele boom in potentie aanwezig. Maar ook als de omstandigheden ongunstig zijn, er groeit in geen geval een bananenboom uit het zaad van een appelboom. In potentie is de hele boom aanwezig in het zaad. De vorm, de smaak, de geur liggen vast. **Waar kwamen die beelden uit mijn droom vandaan?** Ze kwamen niet uit mijn herinnering, tenminste zeker niet de eerste keer dat ik droomde. **Er moet dus een bewustzijn zijn dat beelden bevat van wat nog niet gemanifesteerd is. In potentie is alles in dat bewustzijn al aanwezig. Er moet ook iets zijn dat ZIET, iets dat ziet wat nog niet gemanifesteerd is.**

Wat is werkelijkheid?

Wat is werkelijkheid en hoe kan ik die kennen? Dat is een vraag die velen voor mij zich al gesteld hebben. Ook in de geschriften, overleveringen die wij uit India hebben wordt daar regelmatig over geschreven. Steeds weer hoor je de conclusie dat alleen het goddelijk Zelf werkelijk is. Dat de zintuigen slechts instrumenten zijn waardoor het Zelf werkt. Zou het Zelf zich terugtrekken uit de zintuigen dan zou alle waarneming ophouden te bestaan. Soms worden korte verhalen gebruikt die kunnen helpen bepaalde vraagstukken te verklaren of om er inzicht in te geven.

Koning Janaka bijvoorbeeld worstelde met een soortgelijk probleem. In de Maha Bharata wordt dit verhaal over koning Janaka en Ashtavakra beschreven.

De Maha Bharata is een omvangrijk Indiaas epos dat o.a. de strijd om de troon van Hastinapur beschrijft. De strijd speelt zich af tussen Duryodhana, de oudste zoon van de blinde koning Dhritarastra en de vijf Pandava broers; Yudhistira, Arjuna, Bhima, Nakula en Sahadeva. De strijd vindt plaats op Kurukshetra waar de vijf Pandava's (halfgoden en zonen van Kunti, die getrouwd is met Pandu) vechten tegen de Kaurava's (de 100 zonen van de blinde koning). De Pandava's hebben Krishna als wagenmenner van Arjuna aan hun zijde en de Kaurava's worden bijgestaan door alle legers van Krishna. Deze strijd tussen de 2 families wordt beschreven in de Bhagavad Gita, die een onderdeel is van de Maha Bharata.

Het verhaal van de droom van Koning Janaka en Asthavakra

Toen Ashtavakra nog in zijn moeders buik zat reciteerde zijn ouders dagelijks uit de Veda's. Asthavakra was een kenner van de Veda's en hij hoorde dat zijn vader fouten maakte in de recitaties. Hij vertelde hem dat. Zijn vader was zo beledigd dat zijn ongeboren kind hem corrigeerde, dat hij hem vervloekte en zei dat hij geboren zou worden met acht misvormingen. Daarom werd hij Asthavakra genoemd; de achtvoudig misvormde.

Op een dag had Koning Janaka een droom. Hij droomde dat zijn koninkrijk werd aangevallen, al zijn soldaten werden gedood en zijn stad in brand stond. De Koning sloeg op de vlucht en verborg zich in de jungle. Moe, hongerig en verdrietig zwierf hij daar rond en verzamelde wat voedsel. Maar helaas

zijn voorraad werd geplunderd en vertrapt door wilde dieren. Koning Janaka wist dat hij spoedig zou sterven van honger. De tranen liepen langs zijn gezicht. Daardoor werd hij wakker en voelde de tranen ook nog in de waakstaat. Hij vroeg de wijzen uit zijn hof : wat is werkelijkheid, de tranen uit mijn droom of de tranen in de wakende staat? Niemand kon zijn vraag naar tevredenheid van de koning beantwoorden. De koning liet bekend maken dat hij een hoge beloning zou geven aan wie hem een antwoord zou geven dat hem tevreden zou stellen. Maar hij zei er bij: als het antwoord niet goed was dat diegene in de gevangenis zou worden gezet.

De vader van Asthavakra hoorde hiervan en wilde de beloning wel verdienen. Hij ging naar het hof van koning Janaka, maar belandde in de gevangenis. Toen Asthavakra was opgegroeid vroeg hij waar zijn vader was en zijn moeder vertelde dat hij in de gevangenis zat. Asthavakra besloot zijn vader te gaan bevrijden. Hij klom met veel moeite de trap op langs de menigte wijzen die in rijen stonden opgesteld voor koning Janaka. Af en toe tuimelde hij een paar treden omlaag. De mensen lachten hem uit. Ook Asthavakra begon luid en steeds luider te lachen. Totdat hem gevraagd werd; waarom lach je? Maar Asthavakra zei; zeg mij eerst waarom jullie lachten. Jullie zijn begonnen. Dan zal ik daarna vertellen waarom ik lach. Goed zeiden de wijze mannen. Er zijn al zovele wijzen bij de koning geweest en geen van allen konden de vraag goed beantwoorden. En nu kom jij die zo erg misvormt bent en die niet eens de trap op kan komen en denk jij het beter te weten dan de wijze mannen? Daarom lachen wij.

Ik , zei Asthavakra lach omdat jullie onwetend zijn en dit lichaam dat misvormd is houden voor het Zelf en dat jullie ook nog denken wijs te zijn. Daarom lach ik. Koning Janaka had alles gezien en gehoord. En Asthavakra ging verder en zei tegen de koning: Noch uw droom was werkelijkheid noch uw koninkrijk is werkelijkheid, alleen het Ware Zelf is de enige werkelijkheid.

In het boek **Vasistha Yoga** staat ook een verhaal waarin de wijze Vasistha aan prins Rama (de zoon van koning Dasaratha) uitlegt dat Maya (illusie) alleen overwonnen kan worden door onderscheidingsvermogen te ontwikkelen . Om dit te illustreren verteld Vasistha hem een verhaal over een rechtschapen Brahmaan , Gadhi genaamd, die altijd bij de rivier mediteert en bid.

Het verhaal van de visioenen van Brahmaan Gadhi

Gadhi vraagt aan God Vishnu of hij hem de kracht van Maya (illusie) wil laten zien. Lord Vishnu stemt in en zegt hem dat hij daarna geen enkele illusie meer zal hebben over de waarnemingen van objecten. Gadhi gaat in diepe meditatie en ziet dat hij gestorven is en dat zijn familie hem laat cremieren. Dan ziet hij zichzelf in de buik van een stamvrouw . Hij wordt geboren als haar zoon, hij heet dan Katanja. Katanja groeit op, wordt een goed jager en wordt vader van een grote familie. Zijn kinderen zijn net zo gewelddadig als hij. Katanja wordt heel oud. Verliest al zijn kinderen en familie en gaat zwerven. Uiteindelijk komt hij in het koninkrijk van Kira terecht. De koning is daar pas overleden zonder een erfgenaam achter te laten. De koninklijke olifant zal een opvolger kiezen, dat was gewoonte in die tijd. De olifant kiest Katanja als koning. Hij regeert acht jaar in Kira , maar wordt uiteindelijk verstoten, omdat men hem herkend heeft als de man uit die gewelddadige stam. Alle ministers storten zich van schaamte in het vuur en ook Gadhi (Katanja) besluit in het vuur te springen en een eind aan zijn leven te maken. Toen kwam Gadhi bij bewustzijn bij de rivier waar hij zat te mediteren. Hij beseft dat hij visioenen heeft gehad. Hij krijgt bezoek van een andere Brahmaan en die vertelt hem wat er gebeurt is in Kira. Gadhi is verbaasd dat deze man heeft ervaren wat hij in een visioen heeft gezien en Gadhi gaat op zoek naar de waarheid. Er had inderdaad een oude man bestaan, die Katanja heette die iedereen verloren had en was weggetrokken uit zijn stam. In het koninkrijk was deze man door de olifant gekozen om koning te worden en had daar 8 jaar geregeerd. De ministers hadden zichzelf verbrand en ook de koning was zo aan zijn einde gekomen. De visioenen van Gadhi geven hem het inzicht dat alles illusie was en dat alleen het Zelf werkelijkheid is.

Ook Krishna legt uit aan Arjuna in het 2^e hoofdstuk van de Bhagavad Gita dat het Zelf eeuwig is en ongemanifesteerd en niet in gedachten te formuleren.

In de Katha Upanishad staat in hoofdstuk I 2:23 dat dit Zelf kan niet gekend worden door studeren, Noch door diep nadenken of luisteren naar geleerden, Het wordt gekend door hem die door het Zelf is uitverkoren, aan die zoeker naar Waarheid toont zich het ware Zelf.

Ik werd zozeer in beslag genomen door het ontrafelen van het mysterie van mijn dromen dat ik in eerste instantie niet besepte dat het bezig zijn met analyse en logica mij eerder verder weg dan dichterbij brachten, dat ik in geen enkel boek het antwoord zou gaan vinden en hoe lang ik ook nadacht het is niet in gedachten te formuleren.

In hoeverre kan yoga ons dan op weg helpen om de werkelijkheid te kennen, om het ware Zelf te kennen? Misschien is er wel niets wat wij kunnen doen en is het slechts door genade te verwezenlijken, is het iets voor uitverkorenen, zoals in de Katha Upanishad wordt gezegd. Op dit moment voert dit te ver om op door te gaan in 20 minuten, dus hier wil ik het verder bij laten.

SAMENVATTING en CONCLUSIE

Ik heb jullie in mijn lezing deelgenoot willen maken van mijn ervaringen met voorspellende dromen en mijn vragen over wat nou werkelijk is en waar en hoe ik dat zou kunnen kennen. Ook wilde ik jullie vertellen over enkele boeken, die voor mij veel betekenen in mijn zoektocht. Ik hou erg van verhalen en vooral de Yoga Vasistha staat vol met korte verhalen en anekdotes die veel inzichten verduidelijken en illustreren vanuit het oogpunt van de Advaita Vedanta. Het boek Vasistha's Yoga beschrijft alles wat de wijze Vasistha leert aan de jonge prins Rama.

Door mijn ervaringen ben ik tot het inzicht gekomen dat er een soort van bewustzijn is dat boven de tijd staat, waar de toekomst bekend is en waar we met alles verbonden zijn. Dit inzicht wordt ook bevestigd in wat ik lees in de geschriften. Maar inzicht hebben is nog iets anders dan het ervaren. Ik wil niet iets nazeggen of iets geloven. Ik wil het ervaren, ik wil het weten. Daarom doe ik yoga.

Ik wil deze lezing beëindigen een aantal citaten uit de Asthavakra Samhita.

HS 2:9

Oh, de wereld doet zich in mij voor, verbeeld door mijn onwetendheid, zoals er zilver schijnt te zijn in parelmoer, een slang in een eind touw en water in een zonnestraal.

HS 2:17

Ik ben Puur Bewustzijn. Door onwetendheid heb ik mijzelf de inperking opgelegd (d.w.z. heb ik mij het illusoire in mijzelf verbeeld.). Steeds op deze wijze mediterend, verblijf ik in het Absolute. (het absolute waar de dualiteit wordt doorbroken en het Zelf straalt in zijn eeuwige heerlijkheid)

HS 2:8

Licht is mijn ware aard en ik ben niets dan dat. Wanneer het universum zich manifesteert, waarlijk, dan ben ik het, die straalt.

Literatuuropgaven

Bhagavad Gita, Dra. C. Keus

Astavakra Samhita, Dra. C. Keus

Het mysterie van het Zelf. Upanishaden, Dr. W.H. Vledder.

The Supreme Yoga. Yoga Vasistha. Swami Venkatesananda blz. 176 e.v. ISBN 81-208-1975-6

Het verhaal van de droom van Koning Janaka en Asthavakra uit de Maha Bharata wordt verteld door Mansukh Patel op de DVD Bhagavad Gita Hoofdstuk 2.

Het korte verhaal is ook te vinden op You Tube via deze link <http://youtu.be/ISSgxt0mRKI>

Louise Molenkamp, 13 februari 2015.